

Гавриленко В.В., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Бугас Н.В., к.е.н., доц.
Київський національний
університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасній модернізації національної економіки рівень ефективності використання матеріальних ресурсів визначається повнотою їх застосування в модернізаційних проектах розвитку підприємства. В даному процесі важливим компонентом є аналіз показників використання матеріальних ресурсів, що дозволяє дати оцінку потенціалу їх реалізації в інноваційних стратегіях, виявити фактори і умови, що сприяють підвищенню ефективності функціонування підприємства на основі раціонального використання ресурсної бази. Матеріальні ресурси в значній мірі визначають виробничий потенціал підприємства, забезпечують можливості раціоналізації витрат ресурсів на виробництво продукції.

До матеріальних ресурсів підприємства відносять та залучені. Обладнання, орендоване тимчасово, придбане в лізинг чи куплене коштом цільового кредиту – є позиковими матеріальними ресурсами.

Питання підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів на підприємстві досліджували такі науковці, як: Д. Д. Бауерокс, Є. В. Крикавський, Л. Б. Миротин, Л. С. Сергеев, О. М. Тридід, А. Д. Чудаков, Т. Девенпорт, М. В. Бородатов, Е. Майер, Л. Н. Анікіна, Л. А. Сударева та інші. Відмічаючи вагомий науковий здобуток у визначеній царині, зауважимо, що складність та комплексність проблем, пов'язаних із забезпеченням ефективного формування та використання матеріальних ресурсів, обумовлюють доцільність подальших наукових пошуків, зокрема, у сфері удосконалення теоретико-методичних засад організації управління

матеріальними ресурсами на підприємстві з урахуванням специфіки його діяльності.

Забезпечення виробництва всіма матеріальними ресурсами є необхідною умовою успішного виконання і перевиконання плану виробництва.

Основними завданнями аналізу використання матеріальних ресурсів є, в першу чергу, оцінка потреби підприємства в матеріальних ресурсах, що спонукає до визначення обґрунтованості та ефективності формування замовлень на матеріальні ресурси. [1, с. 11].

Аналіз матеріальних ресурсів проходить в певні послідовні та пов'язані між собою етапи, а саме: 1) аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами; 2) аналіз обґрунтованості норм витрати матеріально-технічних ресурсів; 3) обґрунтування оптимальної потреби в матеріальних ресурсах; 4) оцінка ефективності використання матеріальних ресурсів. [1, с. 13].

Також варто зауважити, що матеріальні ресурси, які вже стали продуктом праці, витраченого в процесі виробництва, набувають реальну споживчу вартість замість отриманої раніше – потенційної. Матеріальні запаси є частиною матеріального потенціалу економіки.

Матеріальні запаси класифікуються, виходячи з їх економічного призначення і місця в процесі кругообігу фондів виробництва та обігу: – виробничі запаси; – запаси готової продукції; – товарні запаси на складах підприємств і організацій оптової торгівлі; – транспортні запаси або запаси товарів; – державні резерви матеріальних ресурсів. [3, с. 105].

Процес утворення запасів носить переважно імовірнісний характер. Це динамічна категорія і вона повинна враховуватися при вирішенні задачі управління запасами. З цією метою застосовуються спеціально розроблені методики нормування виробничих і товарних запасів. За рахунок стрімкого розвитку інформаційного суспільства та цифрової економіки актуальності набувають використання різних діджиталізованих інструментів, що

полегшують розрахунок та оптимізацію запасів на підприємстві. На даному етапі розвитку вже створено безліч програм для ведення матеріальних ресурсів підприємства, проте найбільш використовуваною вважається Google Таблиці.

Google Таблиці – це додаток для роботи з електронними таблицями, що входить до складу безкоштовного веб-програмного пакету програмного забезпечення, пропонованого компанією Google у межах служби Google Диск.

Одним з найважливіших чинників зростання ефективності виробництва є раціональне використання матеріальних ресурсів, яке в більшій чи меншій мірі пов'язано з усіма перерахованими факторами. Отже, підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів – це одне з найважливіших завдань на підприємстві. Чим краще та результативніше використовуються основні та допоміжні матеріали, сировина, паливо, тим менше їх витрачається для виробництва певної кількості продукції. Таким чином, проблема формування ефективної системи управління матеріальними ресурсами набуває особливого значення у контексті загострення конкурентної боротьби та зростання кризових явищ у економіці в цілому та у діяльності окремих суб'єктів господарювання зокрема.

Література:

1. Афанасьєва І.І. Оперативний економічний аналіз використання виробничих запасів. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2010. №1 (59). С. 11-13.

2. Лігоненко Л.О., Хріпко А.В., Доманський А.О. Зміст та механізм формування стратегії діджиталізації в бізнес-організаціях. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2018. №22. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2018-22-4555>.

3. Третьяк С.Н. Коммерческая деятельность: Часть I. Основы теории и организации. Хабаровск : ДВГУПС, 1999. С. 103-106.